Stanowisko Walnego Zgromadzenia MIR przyjęte w dniu 10 października 2022 r.

Małopolskie rolnictwo w obliczu kryzysu energetycznego, destabilizacji na rynkach rolnych, inflacji, nowych wyzwań WPR z UE, staje przed licznymi problemami, które musi próbować rozwiązać, aby zapewnić dla mieszkańców województwa żywność.

Mieszkańcy wsi dawali wielokrotnie wyraz swojej aktywności w obliczu trudnych sytuacji, tak będzie zapewne i teraz.

Nasze propozycje zmierzają do stworzenia warunków produkcji żywności z wykorzystaniem rozwiązań prawnych, solidarności społecznej i pomocy nauki w warunkach w jakich znajduje się obecnie gospodarka kraju.

- 1. Nie akceptujemy rozwiązań prawnych, które spowodują spadek produkcji rolnej poprzez wdrożenie zaleceń UE w zakresie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin. Propozycja zmierza do obniżenia stosowania środków ochrony roślin o 50%. Nasze szczególne zastrzeżenia budzi fakt obowiązkowej jednakowej redukcji dla wszystkich krajów UE. Obecnie w Polsce stosuje się 2,5 kg środków ochrony roślin na 1/ha, a w Holandii 8 kg/ha. Eksperci zauważają, że realizacja celów w zakresie redukcji zużycia środków plonotwórczych i antybiotyków, rozwoju ekologicznej produkcji, a także innych celów środowiskowych może spowodować ekstensyfikację produkcji rolnej w Polsce.
- 2. Sierpniowe decyzje Grupy Azoty i ANWILU wstrzymania produkcji nawozów zintensyfikowały kryzys nawozowy w Polsce. Była to decyzja uzgodniona z rządem bez oceny skutków tej decyzji. Oczekujemy od władz administracyjnych Państwa, aby dokonały rzetelnej oceny zapasów wyprodukowanych nawozów oraz kontroli cen. Podstawą racjonalnego nawożenia jest odpowiednie pH gleby. Brak odpowiedniego wapnowania gleb skutkuje stratami stosowanych nawozów i pogłębia kryzys nawozowy. Wnioskujemy, aby w dalszym ciągu realizowana była pomoc Państwa w zakresie wapnowania gleb dla wszystkich gospodarstw do 300 ha.
- 3. Protestujemy przeciwko wprowadzeniu nowych stawek opłat za usługi weterynaryjne, głównie w zakresie opłat związanych z trzodą chlewną, szczególnie w mniejszych stadach. Kryzys na rynku trzody chlewnej (ASF) spowodował, że codziennie likwidowanych jest w Polsce 76 stad. W historii Polski byliśmy potęgą w zakresie produkcji trzody chlewnej, szczególnie w mniejszych stadach. W tej produkcji (produkcja bekonu) Małopolska była sławna na cały świat. Obecna podwyżka cen nie sprzyja rozwojowi produkcji.
- 4. Realizowany obecnie program upraw roślin strączkowych w obliczu kryzysu paszowego powinien być intensyfikowany. Szczególnie w zakresie upraw soi: między innymi z powodów znaczenia tej rośliny w płodozmianie, produkcji pasz oraz dochodów rolników. Dopłaty do tej produkcji powinny wzrosnąć. Polska nie jest samowystarczalna w produkcji pasz. Importujemy rocznie 3 miliony ton wysokobiałkowej śruty oraz makuchów sojowych.

- 5. Zwracamy uwagę na konieczność przeciwdziałania marnowaniu żywności w obliczu wzrostu cen żywności. Istnieje konieczność rozpoczęcia szerokiej akcji propagującej oszczędzanie żywności w każdej rodzinie. W Polsce marnuje się rocznie 4,7 mln ton żywności, z czego 40% strat powstaje na etapie przetwórstwa, magazynowania, dystrybucji i handlu. Natomiast zatrważającym jest, iż 60% stanowi marnotrawstwo i wyrzucanie żywności przez konsumentów. To są nie tylko kilogramy straconych produktów, ale są to straty energii, wody, robocizny, które kosztują, a które winny być optymalnie wykorzystane.
- 6. W obecnej sytuacji gospodarczej kraju szczególnego znaczenia nabierają rozwiązania zmierzające do ograniczenia kosztów produkcji żywności takie jak: rolnictwo precyzyjne, rolnictwo węglowe, ochrona wody, ochrona ziemi przed erozją. Powinno to zmusić polską naukę do przedstawienia rozwiązań adekwatnych do obecnej sytuacji gospodarczej kraju, zaś doradztwo państwowe do efektywnego wdrożenia tych rozwiązań.
- 7. Kryzys energetyczny przybiera na sile i może doprowadzić do strat w sektorze rolno spożywczym. Niezrozumiałe są ponadprzeciętne zyski spółek energetycznych uzyskiwane na marżach. Energia elektryczna, gaz ziemny, węgiel są kluczowe na wielu etapach produkcji rolnej. Niezbędne jest zablokowanie cen końcowych energii do końca 2023 roku, na podstawie kosztów wytwarzania plus średniej marży wieloletniej, dla producentów rolnych.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia

Małopolskiej Izby Rolniczej